

Характерной отличительной особенностью и принципиальным достоинством открытой сетевой модели Евразийского финансового центра является ее открытость для любых стран мира, как СНГ, так и дальнего зарубежья. Заинтересованными участниками ее создания могут выступить прежде всего страны-участницы и кандидаты ЕАЭС, а также страны БРИКС.

При этом на новом системном уровне решаются вопросы перевода промышленности стран ЕАЭС и БРИКС на стандарты Индустрии-4, мощный импульс получает сотрудничество в сфере производства и распространения новых мировых технологий.

Вопрос о создании Единого платежного пространства ЕАЭС переносится с 2030 года (что недопустимо долгий срок (!)) и решается не локально – в сегменте формирования единой платежной системы, – а системно, как вопрос создания целостной системы новых финансов и новых технологий, основанных на стандартах “индустрии-4”. Тем самым обеспечивается решение задачи реформы мировой финансовой системы и перехода от долларовой стандарта, основанного на гегемонии доллара США и олигополии нескольких стран-эмитентов мировых валют, к мировому электронному денежному стандарту, основанному на паритете валют стран мира. Вопросы паллиативного толка, такие как проведение двусторонних валютных свопов, либо подписание соглашений о двусторонней торговле в национальных валютах, решаются системно и эффективно, как часть задачи по созданию новой индустрии финансов, ориентированной на обновление и финансов, и производства, и интегрированной системной индустрии на основе стандартов “индустрии-4”. Тем самым создается могучий потенциал противодействия угрозам олигополизации и монополизации мировых высоких технологий, включая финансовые технологии и технологии сетевого инфраструктурного взаимодействия. Тем самым демонтируются существующие сегодня условия взимания глобальной финансовой и технологической ренты и консервация отсталости “третьих стран”, создаются паритетные условия развития и обеспечения финансово-технологического суверенитета стран-участниц.

Исходя из этого, полагаем принципиально важным:

обеспечить распространение идеи открытой сетевой модели финансового центра ЕАЭС как сети финансово-индустриальных центров ЕАЭС, БРИКС, стран СНГ.

организовать ее обсуждение и всестороннюю проработку, обеспечить в сжатые сроки разработку соответствующего системного проекта (с участием экспертов в сфере развития финансовых институтов, платежной системы, цифровых технологий (на основе Интернета вещей, людей, будущего) и стандартов “индустрии-4” в области производства и образования).

Это позволит сосредоточить совместные усилия на данном решающем плацдарме и добиться здесь решающего перевеса.

О.М. Назарук,

викладач,

Міжнародний гуманітарний університет,

м. Одеса, Україна

РІВНЕВА ТА СТРУКТУРНА КЛАСИФІКАЦІЯ ГОСПОДАРСЬКОГО МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ

Зміст господарського механізму можливо більш широко розкрити спираючись на його функції. До них відносять:

1. Окреслення меж взаємодії механізму використання економічних законів з механізмом їх дії є найбільш важливою функцією. Вона сприяє як загальносистемному, так й підсистемному застосуванню законів економіки.

2. Вирішення соціально-економічних протиріч. Ця функція є наслідком втілення попередньої, так як будь-який економічний закон є джерелом широкого кола протиріч. Крім того, закон, зазвичай, моделює еталонну ситуацію, а при перенесенні його у практику виникає ряд розбіжностей, які мають бути вирішені.

3. Поєднання продуктивних сил з виробничими відносинами. Дія даної функції має бути спрямована в пер-шу чергу на розвиток та вдосконалення продуктивних сил, і, насамперед, робітників.

4. Забезпечення економічних інтересів. Дія цієї функції проявляється у вигляді свідомої та цілеспрямованої діяльності в суспільному виробництві для задоволення потреб відповідно до об'єктивних умов і вимог економічних законів [1, с. 359–360].

Наведені вище функції є основними. Окрім них механізм господарювання виконує ще ряд додаткових, наприклад, заохочення науково-технічного прогресу, впровадження раціонального використання ресурсів тощо.

Повертаючись до вищезазначеної функції пов'язаної з вираженням сутнісних рис економічних законів, зазначимо, що з одного боку господарський механізм – це сукупність економічних та організаційних форм, а з іншого він являє собою відображення взаємодії між цими формами.

Організаційно-економічні відносини, як складова господарського механізму, виникають при трудовій діяльності, розподілі кооперації та спеціалізації праці тощо. До їх складу відносять: форми організації виробництва, господарські зв'язки між суб'єктами виробничих відносин тощо.

Організаційно-економічні відносини як система складається із трьох основних рівнів: глибинного, поверхневого та конкретного.

До першого рівня належать господарські відносини, так як вони мають найбільш загальний характер. Другий рівень включає у себе певні форми функціонування організаційно-економічних відносин. А реалізація цих відносин на окремому підприємстві це – третій (конкретний) рівень.

Розкриття суті механізму господарювання не може концентруватися лише у організаційно-економічних відносинах, а й повинно доповнюватися організаційно-економічною формою. У такому випадку мова йде про новий рівень пізнання змісту господарського механізму за допомогою форми його прояву.

Отже, змістовним вираженням господарського механізму є поєднання організаційно-економічних відносин і форми його прояву. Саме остання безпосередньо взаємодіє з виробничими чинниками.

За допомогою організаційно-економічної форми відбувається процес перевтілення об'єктивних сторін господарського механізму у суб'єктивні. Розглядаючи господарський механізм крізь її призму виявляємо необхідність визначення першоджерела для пояснення всіх вищезазначених аспектів. Отже, визначимо фактор, який акумулює все у єдину систему та розкриває його з двох сторін. З одного боку, господарський механізм як єдиний організм має самоорганізовувати свій розвиток. З іншого, він розвиваючись, повинен підтримувати свою системну цілісність.

Отже, підсумовуючи співвідношення термінів «організаційно-економічні відносини» та «організаційно-економічна форма», виокремимо, що перший є змістом господарського механізму, а другий – способом реалізації самої системи економічних відносин.

Розглянемо господарський механізм як систему організаційно-економічних форм. Її структурними елементами – підсистемами – є планування, організування, мотивування та контролювання. Кожна з цих підсистем несе за собою певне функціональне навантаження. Так:

- підсистема планування виконує моніторинг та різноманітне планування (тактичне, стратегічне тощо);
- підсистема організування забезпечує організацію та управління діяльністю суб'єктів господарської діяльності;
- підсистема мотивування реалізує стимулювання до підвищення результативності праці, впровадження у виробництво науково-технічних досягнень;
- підсистема контролювання забезпечує зворотній зв'язок, порівняння запланованих результатів із отриманими тощо.

Розбіжність поглядів науковців спостерігається не тільки по відношенню до визначення безпосереднього поняття «господарський механізм», а й до його структурних елементів.

Так, В. М. Агеєв виділяє наступні складові господарського механізму: державне регулювання економіки; ринковий спосіб регулювання економіки; комерційний розрахунок; податкова система; ціноутворення; фінансово-кредитні важелі управління [2, с. 303].

На думку Н. Ю. Круглової механізм управління підприємством складається з:

1. Економічних механізмів:
 - 1.1. Механізму конкуренції і ринкового ціноутворення.
 - 1.2. Акціонерного механізму інвестування і реінвестування у розвиток виробництва.
 - 1.3. Механізму відтворення амортизованих основних фондів.
 - 1.4. Механізму позикових коштів, які інвестуються у розвиток виробництва.
 - 1.5. Механізму державного регулювання і державної підтримки.
2. Мотиваційних механізмів:

- 2.1. Механізму мотивації науково-технічного розвитку виробництва.
- 2.2. Механізму мотивації високоякісної праці.
- 2.3. Механізму мотивації підприємництва.
- 2.4. Механізму мотивації ведення господарства.
3. Організаційних механізмів:
 - 3.1. Структурних механізмів.
 - 3.2. Організаційно-адміністративних механізмів.
 - 3.3. Інформаційних механізмів.
4. Правових механізмів:
 - 4.1. Правовідносин з державними органами.
 - 4.2. Правовідносин з приводу способу дії і організації підприємств.
 - 4.3. Правовідносин у господарській діяльності.
 - 4.4. Правовідносин при арбітражному розгляді господарських суперечок.
5. Політичних механізмів:
 - 5.1. Соціально-економічної політики.
 - 5.2. Зовнішньоекономічної політики.
 - 5.3. Науково-технічної політики [3, с. 7].

Схожа структура господарського механізму зустрічається у працях А. Г. Гончарука. Він, в свою чергу виокремлює три основні компоненти: організаційну, економічну та мотиваційну [4].

У працях О. В. Шипунової, крім вже зазначених складових (економічної, правової та організаційно-адміністративної), зустрічаємо ще й соціальну. Вона витікає з представленого науковцем визначення господарського механізму, яке полягає у тому, що він виражає всі сторони громадського життя [5].

ЛІТЕРАТУРА

1. Політична економія : навч. посібник / [К. Т. Кривенко, В. С. Савчук, О. О. Беляєв та ін.]; за ред. д-ра екон. наук, проф. К. Т. Кривенка. – К. : КНЕУ, 2001. – 508 с.
2. Агеев В. М. Система экономических отношений в России / В. М. Агеев, В. Н. Щербаков. – М., 1998. – 450 с.
3. Круглова Н. Ю. Хозяйственное право : учеб. пос. / Н. Ю. Круглова. – М. : Издательство РДЛ, 2001. – 912 с.
4. Гончарук А. Г. Формування механізму управління ефективністю підприємства (на прикладі харчової промисловості): автореф. дис. д-ра екон. наук: 08.00.04 [Електронний ресурс] / А. Г. Гончарук; Ін-т пробл. ринку та екон.-еколог. дослідж. НАН України. – Одеса, 2010. – 37 с. – Режим доступу до матеріалу: <http://www.nbuv.gov.ua/ard/2010/10gag.php.zip>
5. Шипунова О. В. Финансово-экономический механизм предприятия в условиях рыночной экономики / О. В. Шипунова // Вісник Української академії банківської справи. – 2000. – № 2 (9). – С. 62–66.

Т. Новікова,

Магістрант ДВНЗ

«Донецький національний технічний університет»

м. Донецьк, Україна

ЕФЕКТИВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ В СФЕРІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

Серед проблем державного фінансового контролю, центральне місце посідає проблема ефективності державного фінансового контролю.

Дослідження ефективності діяльності державного фінансового контролю проводяться вітчизняними вченими. Серед них Піхоцький В.Ф. [1], Васильєва М.В. [2], С.Мочерний, В.Гесць, Т.Куценко, Ю.Пасічник [3, с. 11–12; 4, с. 36–46; 5, с. 12–19].

Для фінансового контролю в теперішній час є проблема формування системи показників, що характеризують його економічний стан, збору для обчислення вихідних даних і аналізу результату обчислення цих показників.